

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 57
Warszawa, 6 grudnia 2019 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie ogłoszenia alarmu klimatycznego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy panią poseł Anitę Sowińską.

(-) Włodzimierz Czarzasty; (-) Krzysztof Gawkowski; (-) Hanna Gill-Piątek; (-) Maciej Konieczny; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Marcin Kulasek; (-) Beata Maciejewska; (-) Wanda Nowicka; (-) Robert Obaz; (-) Monika Pawłowska; (-) Małgorzata Prokop-Paczkowska; (-) Andrzej Rozenek; (-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska; (-) Anita Sowińska; (-) Krzysztof Śmiszek; (-) Tomasz Trela; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Dariusz Wieczorek; (-) Marcelina Zawisza.

Uchwała
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia ... 2019 r.
w sprawie ogłoszenia alarmu klimatycznego

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza alarm klimatyczny oraz wzywa Radę Ministrów do natychmiastowych działań antykryzysowych w zakresie zmian klimatycznych, zanieczyszczenia powietrza i ubóstwa energetycznego.

Katastrofa klimatyczna jest faktem. Kolejne lata są najcieplejsze w historii pomiarów, a zjawiska pogodowe są coraz bardziej ekstremalne. W Polsce odczuliśmy to m.in. podczas wichury w Borach Tucholskich w 2017 roku, klęsk suszy w 2018 i 2019 roku, powodzi w roku 2018. Rok 2018 był do tej pory najcieplejszym w historii polskich pomiarów. Program Rozwoju Retencji musi być rozszerzony i uzupełniony przez program ochrony mieszkańców przed zagrożeniami meteorologicznymi. Należy pilnie wprowadzić strategię ograniczania emisji gazów cieplarnianych w najbardziej emisyjnych sektorach gospodarki.

Równoległe z katastrofą klimatyczną musimy skutecznie zmierzyć się z problemem zanieczyszczenia powietrza. Na schorzenia powstałe w wyniku smogu co roku umiera 45 tysięcy mieszkańców Polski, a gospodarka traci 150 miliardów złotych. Problemy te muszą być rozwiązane całościowo.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązuje Radę Ministrów do:

- 1) wprowadzenia zakazu importu węgla do celów zagrażających zdrowiu i życiu ludzi;
- 2) ustanowienia rządowego programu wieloletniego likwidacji ubóstwa energetycznego do roku 2030 na kwotę 20 miliardów złotych;
- 3) podjęcia działań w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku, w tym przeznaczenia 8 mld złotych na inwestycje i wsparcie elektromobilności;
- 4) ustanowienia programu wieloletniego inwestycji w odnawialne źródła energii do roku 2030, zakładającego dodatkowe wydatki inwestycyjne w wysokości 6-8 mld złotych rocznie w sieci przesyłowe, termomodernizację budynków, panele słoneczne, elektrownie wiatrowe, pompy ciepła i domową produkcję energii;

- 5) przyspieszenia prac nad realizacją programu “Czyste Powietrze” poprzez większe wsparcie finansowe i organizacyjne gmin biorących udział w programie;
- 6) wprowadzenia rzetelnej edukacji klimatycznej do programów nauczania od klasy pierwszej szkoły podstawowej.

Katastrofa klimatyczna jest jednym z najpoważniejszych i najbardziej odczuwalnych problemów, z którymi musimy zmierzyć się w następnych latach. Podobnego zdania według ostatnich badań jest prawie 60% Polek i Polaków. Dlatego Sejm RP wzywa do ponadpartyjnej współpracy w zakresie ochrony środowiska, zielonej transformacji energetycznej oraz przeciwdziałania zmianom klimatycznym i ich skutkom. Decyzje podjęte dzisiaj będą warunkiem bezpiecznego życia naszych dzieci.

Uzasadnienie

Proponowany projekt uchwały dotyczy ogłoszenia alarmu klimatycznego i wezwania do podjęcia odpowiednich działań antykryzysowych w tym zakresie.

28 listopada br. Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej (2019/2930(RSP)). Zobowiązał tam Komisję do przeprowadzenia pełnej oceny wpływu wszystkich istotnych wniosków ustawodawczych i budżetowych na klimat i środowisko, do zapewnienia ich pełnej zgodności z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do poniżej 1,5 °C, a także do zagwarantowania, że wnioski te nie przyczyniają się do utraty różnorodności biologicznej. Zobowiązał ją ponadto do zajęcia się niespójnościami obecnej polityki Unii w dziedzinie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej, w szczególności przez szeroko zakrojoną reformę polityki w zakresie rolnictwa, handlu, transportu, energii i inwestycji w infrastrukturę.

Wnioskodawcy proponują, by również Sejm RP ogłosił stan alarmu klimatycznego z powodów opisanych w projekcie uchwały. Takie ogłoszenie nie pociągnie za sobą bezpośrednich skutków prawnych, ponieważ pojęcie „alarmu klimatycznego” nie funkcjonuje w obecnym systemie prawnym. Wskazanie to ma na celu właściwe opisanie rzeczywistych zmian klimatycznych oraz podkreślenie konieczności podjęcia określonych działań.

Następnie zobowiązuje się Radę Ministrów do podjęcia określonych czynności:

1. Wprowadzenie zakazu importu węgla do celów zagrażających zdrowiu i życiu ludzi.

W powyższym punkcie wzywa Radę Ministrów do podjęcia określonych działań w kierunku zakazu importu węgla do celów zagrażających zdrowiu i życiu ludzi. Wskazane przesłanki odpowiadają przepisom Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Do celów zagrażających zdrowiu i życiu ludzi należy zaliczyć m.in. spalanie węgla w nieodpowiednich warunkach. Proponowana uchwała nie odnosi się do sektorów, w których wykorzystanie węgla nie zagraża zdrowiu i życiu, np. w przemyśle chemicznym, czy w badaniach naukowych.

2. Ustanowienie rządowego programu wieloletniego likwidacji ubóstwa energetycznego do roku 2030 na kwotę 20 miliardów złotych.

Zgodnie z najnowszymi badaniami do 4 mln Polek i Polaków jest zagrożonych ubóstwem energetycznym. Jest to stan, w którym znacząca część przychodów gospodarstwa domowego jest przeznaczana na ogrzewanie. Wyjście z ubóstwa energetycznego wymaga inwestycji, których nie uda się przeprowadzić bez wsparcia państwa. Zakładamy, że

zainwestowana kwota ok. 12 000 złotych na każde zagrożone ubóstwem gospodarstwo domowe rozwiąże problem całościowo.

3. Podjęcie działań w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku, w tym przeznaczenia 8 mld złotych na inwestycje i wsparcie elektromobilności.

Światowe prognozy rozwoju elektromobilności wskazują na dużą dynamikę w sektorze. Według prognoz Boston Consulting Group w Europie w 2030 r. ponad 20 proc. sprzedaży samochodów będą stanowić auta elektryczne. Rozwój elektromobilności w Polsce znacząco odstaje od poziomów Europy Zachodniej i Stanów Zjednoczonych. Rządowy Plan Rozwoju Elektromobilności nie zostanie wdrożony, jeżeli nie zostaną zaangażowane odpowiednie środki finansowe. Przykładem niezrealizowanego programu w tym zakresie jest projekt samochodu elektrycznego w Planie na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Obecny rozwój elektromobilności w Polsce pokazuje, że warunki instytucjonalne stworzone przez ustawę o elektromobilności i paliwach alternatywnych są niewystarczające, a problemem nadal pozostają koszty i niedofinansowanie sektora. Wskazana kwota pozwoli na dofinansowanie obecnego wsparcia infrastrukturalnego oraz rozszerzenie wsparcia elektromobilności na lata 2026-2030.

4. Ustanowienie programu wieloletniego inwestycji w odnawialne źródła energii do roku 2030, zakładającego dodatkowe wydatki inwestycyjne w wysokości 6-8 mld złotych rocznie w sieci przesyłowej, panele słoneczne, elektrownie wiatrowe, pompy ciepła i domową produkcję energii.

Sieci przesyłowe w Polsce są przestarzałe i wymagają znaczących inwestycji. Obecnie strata energii podczas przesyłu sięga 12%, a co roku w okresie letnim pojawia się zagrożenie blackoutu, czyli długotrwałej przerwy w dostawach prądu elektrycznego.

Drugim elementem koniecznych inwestycji są sieci prosumenckie i domowe wytwarzanie energii elektrycznej. Zwiększy to niezależność energetyczną obywateli i obywateli oraz może być punktem przełomowym w rozwoju odnawialnych źródeł energii.

5. Przyspieszenie prac nad realizacją programu "Czyste Powietrze" poprzez większe wsparcie finansowe i organizacyjne gmin biorących udział w programie.

Najważniejszym problemem zgłaszanym przez samorzady zainteresowane programem "Czyste Powietrze" był brak wsparcia organizacyjnego ze strony rządu. To kolejna polityka

rządowa, która miała być realizowana przez samorządy bez dodatkowego wsparcia. Obecne zmiany w programie mogą poprawić tę relację, jednak konieczne jest nadrobienie braków z ostatnich miesięcy i dodatkowe przyspieszenie procesu w latach 2020 i 2021.

6. Wprowadzenie rzetelnej edukacji klimatycznej do programów nauczania od klasy pierwszej szkoły podstawowej.

Programom inwestycyjnym muszą towarzyszyć zmiany w edukacji. Należy wprowadzić rzetelną edukację klimatyczną, żeby podnieść świadomość o zmianach klimatu spowodowanych działalnością człowieka, ograniczaniu skutków suszy, zagrożeniach związanych z gwałtownymi zdarzeniami pogodowymi.

Realizacja proponowanej uchwały nie powoduje bezpośrednich skutków finansowych. Realizacja proponowanych programów inwestycyjnych wiąże się z rocznymi wydatkami w wysokości około 10,5 mld zł. Jednocześnie wzrosną przychody podatkowe ze względu na zwiększoną aktywność gospodarczą w sektorze odnawialnych źródeł energii, a także zwiększą się bezpośrednio inwestycje zagraniczne w Polsce.

Z związku z tym, że projekt uchwały nie wywołuje bezpośrednich skutków prawnych, nie podlega prawu Unii Europejskiej.